

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

2. Na isti način prerašeta listje in z listjem pomešano zemljo na senčnatih, vsaj nekoliko vlažnih mestih v gozdu.

3. Po številu vrst in komadov najbogatejši rezultat pa nam nudi rešeto po poplavih. Reke in potoki nosijo pri poplavi velikanske množine dračja, ki ga ob brežju odlaga, ko začne voda padati. Z njim plove naravnost ogromna množina manjših in večjih polžev. Kup takega dračja prerašeta z rešetom, tako da nam ni treba nositi domu toliko teh smeti: skozi luknjice gredo samo najmanjše vešice in nebroj polžkov. Kar se je nabralo v spodnjem delu rešeta, spravimo v vrečici domov in dobro osušimo.

Preiskavo »prirešetanega« blaga nam zelo olajšalo mala sita. Z njihovo pomočjo sortiramo material na velikosti: eno teh sit pa imajo tako majhne luknjice, da propuščajo najdrobnejšo zemljo in pesek, polžev pa že ne več.

Ako smo rešetali na takem mestu, da je primes polžev ki so šli skozi rešeto, v glavnem zemlja, potem sortiramo na mehanski način: vse skupaj vržemo v lonec vode in v parminutnih presledkih večkrat premešamo; zemlja se naviše vode in potone, lupinice polžev pa plavajo na vrhu, ker so polne zraka. Prelieemo jih v zadnji opisano mrežo iz stramine in jih pod curkom vode očistimo.

Z mrežo nabiramo izjemoma tudi kopne vrste n. pr. v visoki travi gozdnih golčav. Z mrežo mahamo kakor s koso sem in tja na travo, da padajo pri vsakem zamahu v vrečo vse živali ki sede na travi. Med njimi bodo včasih prav zanimivi polži.

Da, celo na vado se dajo loviti polži. Ako v gozdu nagradimo kupa dračja, se zbira v njih *Acanthinula aculeata* — od časa do časa prerašeta to past in polovimo iz nje te polže, dračje pa zopet nagradimo za drugič.

(Dalje prihodnjič.)

— Društvo učitelj v Ljubljani namerava prirediti v mesecu juliju gospodinjski tečaj (kuhanje in šivanje). Tečaj se bo vršil le ob zadostnem številu udeleženk. Stroški za tečaj so tem nižji, čim več je udeleženk. Priglasite za tečaj sprejema »Društvo učitelj v Ljubljani« do 20. junija t. l.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= **RADOVLJIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje dne 12. junija 1926 ob 10. uri v šoli na Bledu.

L. Baebler t. č. pred Kobentar t. č. tajnik.

= **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v petek, dne 11. junija t. l. ob 18. uri v risalnici šole pri Sv. Jakobu s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 2. Prememba pravil UJU. 3. Dopisi. 4. Slučajnosti. — **Tajnik.**

= **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v sredo, dne 16. junija t. l. ob 9. uri v osnovni šoli v Novem mestu. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Predavanje o l. Cankar-

in (tov. Menard). 3. Poročilo o sodobni mladinski literaturi. 4. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 5. Slučajnosti. — **Odbor.**

+ **ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bode zborovalo dne 19. t. m. ob 14. uri na Grobelnem. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. »Iz življenja«, ref. tov. Zidaria. 4. Sklepanje o članarini U. D. v Mariboru. 5. Slučajnosti. Po zborovanju izlet na kmetijsko šolo in v Št. Jurij.

+ **ZBOROVANJE LOGAŠKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA** se vrši v soboto, dne 19. junija 1926 ob 9. ur. dopoldne v Cirknici z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Sedanji položaj. Poroča tov. Ribičič. 3. Naše gospodarske organizacije. Poroča tovariš Štravs. 4. Naše bodoče smernice. Poroča tov. Medvešek. 5. Sprememba pravil UJU. Poroča tov. Doliak. 6. Deška ročna dela. Poroča tov. Peterlin. 7. Slučajnosti. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe. — **Odbor.**

Poročila:

+ **Poročilo o zborovanju svetolenarskega učit. društva**, ki se je vršilo dne 8. maja 1926 pri Sv. Barbri v Slov. Goricah. Od 46 članov navzočih 29.

Predsednik otvori zborovanje in pozdravi: prof. H. Družoviča, upok. tov. Kristlana, upok. sod. svetnika Ferka, tov. Beloglavca in Krajncovo kot goste. Spomini se v lepih besedah tovarišice Jakopec Slave, ki je bila dolgo vrsto let agilna članica tega društva, a jo je ugrabila kruta smrt.

Odobri se zapisnik št. 2. — K točki 4., to je: »Sprememba pravil UJU« se pripomni, da se vstavi v § 2. idejnost združenja.

Prečitajo se dopisi: »Deklaracijska debata se konča«. — »Poročilo nadzorstvenega odbora o dolgu našega Pov.«. — »Poročilo ožjega sosveta glede dolga Pov.«. — K temu pripomnimo, da se naše društvo pridruži predlogu ožjega sosveta glede gospodarstva pri Poverjeništvu. — »Ne-redno poslovanje učit. društev napram Pov.« — naše društvo ni pri tem tangirano. — »Vmešavanje posameznih društevnikov v delovanje Poverjenišva«. — Društvo se strinja s tem, da posamezniki nimajo pravice vmešavati se v delovanje Poverjenišva direktno, ampak le potem učit. društev.

G. prof. Družovič je pokazal v praktičnem nastopu petja, kako naj postopamo pri petju. Videl je lahko vsakdo, da s podeželskimi otroci dosežemo lahko lepe uspehe v petju. Po praktičnem nastopu nam je razložil potek in razvoj petja pri otrocih ter važnost vežbanja posluha. — Zal, da učni načrt predpisuje samo eno tedensko uro petja, a z vztrajnim delom se tudi v tej uri mora doseči smoter. — Posamezni tovariši so posegli v debato z raznimi pedagog. vprašanji, na katere je g. profesor z veseljem odgovarjal. Vsi smo bili zelo zadovoljni s to temo.

Delegati.

Po predavanju smo izvolili delegate za pokrajinsko in državno skupščino.

Predlogi:

Tov. Golež predlaga: Učit. društvo za svetolenarski okraj prosi »Prosvetno oblast v Mariboru«, da po možnosti skrbi, da se uvedejo enotni šolski zvezki za osnovne šole v marib. oblasti za šol. l. 1926/27., ker se zvezki po raznih šolah zelo razlikujejo in delajo preglavice pri selitvah. Prihodnje zborovanje se vrši dne 12. junija 1926 v Sv. Jurju v Slov. goricah.

+ **Slovenjgraško učiteljsko društvo** je zborovalo 2. marca v Slovenjgradu. Navzočih 26 članov od 30. Gosp. sr. šol. referent Grmovšek je poročal o nadzorniški konferenci v Mariboru ter nato podal podrobna navodila za izpolnitev »Uslužbenskega lista« ter pojasnil nekatere važne zadeve administrativnega značaja. V imenu društva se mu iskreno zahvali tov. predsednik za zanimivo poročilo. — Razpravljalo se je dalje o reorganizaciji in načrtu za nova pravila UJU. Tozadevni sklepi so se takoj poročali poverjeništvu Ljubljana.

Dne 8. maja je imelo društvo zborovanje, združeno z majniškim poučnim izletom v Falo in Ruše, kjer si je ogledalo tam. električno napravo in tovarno vžigalce ter karbida. Udeležba: 18 članov od 30. — Hvalevredna je gostoljubnost učitelstva v Rušah.

Sklepi:

1. Izvolili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino.

2. Sklep o predlogu »Učit. društva za Maribor in bližnjo okolico« glede na od nadzorstvenega odbora pov. Ljubljana poslani zapisnik o reviziji blagajne pov. Ljubljana v razgovor in eventualno osvojitve se je enoglasno sprejel.

+ **Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico** je zborovalo dne 5. marca t. l. v III. deški osnovni šoli. Udeležba 102.

Predsednik otvori zborovanje z govorom, v katerem poda situacijsko sliko, ki je nastala po objavi »Deklaracije« v naših vrstah. Opozarja na tri skupine: deklaracije, protideklaracije in miroljubne in označi njihova stremjenja. Nadalje govori o političnih klubih, ki se ustanavljajo ter navede primer iz Ljubljane. Konstatira z zadovoljstvom, da pri nas ni prišlo do žalostnih pojavov v društvu, kakršne ima zabeležiti v zadnji dobi Ljubljana. Opozarja na boj za smernice naše stanovske politike izven naših vrst in omenja pri tem vpliv dnevnega časopisa na nas. Vendar so pri Marib. uč. društvu še ugodne razmere. In tako mora ostati. Bratska društva prav pričakujejo od nas novih smernic in vzglednih ukrepov. Ni važno za nas ali sprejmemo deklaracijo ali ne, pač pa je važno za nas, da pokažemo na zunanjo skupnost, zrelost, resnost. Zato moramo obravnavati smernice naše stanovske politike v duhu skupnosti, zrelosti, ljubezni in dolžnosti do svojega stanu in do naroda, iz katerega smo izšli. Po pozdravu novo pristopivših navzočih tov. g. Ribarič preide na dnevni red.

I. Dopisi. Došla sta od zadnjega zborovanja dva. 1. Dopis srez. pogl. Maribor I. breg, s katerim se sporoča društvu, da je odobrena izvolitev tov. I. Robnika in Jos. Velnarja v ocenjevalno komisijo. 2. Okrožnica pov. UJU Ljubljana glede pravilnika UJU.

II. Deklaracija. Predsednik otvori nadaljevanje debate o deklaraciji. V debato poseže več tovarišev s krajšimi ali daljšimi izjavami. Debata se zavleče, ker govore isti tovariši po dva do trikrat. Slednjič dobi besedo poročevalec, ki kratko in stvarno odgovarja tovarišem na njihova vprašanja in izvajanja. Predsednik se mu zahvali za stvarno podane izjave ter prečita predlog, ki ga stavlja odbor zboru. Glasi se: »Učiteljsko društvo se načeloma izreka za smernice, izražene v »Deklaraciji« o bistvu in nalogah naše stanovske politike, ker slone te smernice na § 2 pravil UJU. Da se sestavi dokončna formulacija predloga za pokrajinsko skupščino o nalogah naše stanovske politike, se izvoli odsek, ki predloži predlog zboru v odobritev.« Poleg tega predloga so podani še trije drugi predlogi, ki se po četrtturnem odmoru, ki ga odredi predsednik, strnejo v en predlog, imenovan Malenškov predlog (po tov. Malenšku). Na glasovanje sta prišla tedaj gori navedena predloga. V poimenskem glasovanju je dobil Malenškov predlog 43 glasov, odborov pa 41 glasov.

Malenškov predlog se glasi: Deklaracija je kot takšna odveč, ker paragraf 2. pravil UJU zagotavlja vsakemu stanovsko zavednemu tovarišu brez razlike političnega prepričanja vstop v organizacijo; a vodstvo se naj v bodoče strogo ravna po pravilih.

Naslednja točka dnevnega reda: Izprememba pravil UJU se je prenesla na prihodnje zborovanje. Tovariši, ki se za pravila zanimajo, se prosijo, da se v stvar poglove in na prihodnjem zborovanju stavijo predloge.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS daje informacije o vsakdar točne izjave in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Novosti za pomlad in poletje!

Vse vrste sukna za športne in promenadne obleke. Modno in perilno blago, vsakovrstna svila i. t. d. Ugodni plačilni pogoji na obroke. Na željo se pošljejo vzorci.

★

A. & E. SKABERNE, veletrgovina LJUBLJANA

POSLANO.

Vsem ki so preieli Jelenčeve »Resnice«!

Gosp. L. Jelenec razpošilja med učitelstvo letak »Deset resnic«, v katerem »obdelava« vse člane ožjega sosveta, ki niso soglašali z njegovim stališčem in so predstavljali dvetretinsko večino v istem.

Dogodke opisuje po svoje in so tudi v konfliktu z resnico časovno in stvarno, za kar sem s pričami in dokazi na razpolago.

Ker sem zaposlen z resnejšim in pozitivnejšim delom, se ne utežnem spuščati na polje osebnega prerokanja; njegovo opisovanje in trditve bi eventualno zavrnili na pokrajinski skupščini če se ji bo zdelo vredno baviti se s takimi osebnostmi in se mi bo zdelo to potrebno.

V Ljubljani, 9. junija 1926.

Ivan Dimnik.

Učiteljski zbori meščanske in osnovnih šol naznanjajo v svojem imenu in v imenu šolske mladine, da je v sredo, dne 3. t. m. v Osjeku za večno zatisnila svoje blage oči tovarišica gdč.

Josipa Puceničeva,

učiteljica srbohrvaščine v Trziču.

Blagopokojno so položili k večnemu počitku v četrtek, 4. junija, ob štirih popoldne na osješkem pokopališču.

Sv. maša zadušnica bo v Trziču v torek, dne 15. junija, ob osmi uri v farni cerkvi v Trziču.

Bodi ji rodna zemljica lahka!

V Trziču, 7. junija 1926.

Važno ob sklepu šolskega leta!

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani priporoča šolskim upraviteljstvom

spominske liste

Cena komadu 1 Din.

(Pri event. naročilu je navesti posebej število spominskih listov za dečke in posebej one za deklice.)